

Ярослава ДАНИЛЮК
науковий керівник
к.е.н., доц. Фурса Т.П.
ІФННІМ THEY

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕХАНІЗМУ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Українська податкова система є однією із найскладніших у світі за показниками кількості платежів та часових витрат на адміністрування. Податкове регулювання являє собою складний і багатомірний процес, що включає різного роду елементи, зв'язки, взаємовпливи як внутрішні, так і зовнішні. Велика кількість бюрократичних процедур, фіскальний тиск з боку податкових органів поряд із низькою культурою сплати податків у суспільстві є ключовими перешкодами ведення бізнесу та створення передумов для тінізації економіки [1, 22].

Дослідження проблеми механізму податкового регулювання економіки присвячені праці таких вчених: В. Андрущенко, Г. Балашова, З. Варналія, В. Вишневського, В.Загорського, О. Замаслов, Ю. Іванова, В. Кміть, А. Крисоватого та ін.

На сьогоднішній день під податковим регулюванням розуміють цілеспрямований вплив держави на учасників економічних відносин шляхом використання засобів та інструментів податкової політики. Саме за допомогою податкової політики держава не тільки формує джерела фінансування суспільно необхідних витрат, реалізуючи фіскальну функцію податків, але й забезпечує створення необхідних передумов для структурної перебудови національної економіки та її зростання [3, 9].

Ефективність дії механізму податкового регулювання залежить передусім від:

- адекватності його системі, на яку він впливає;
- особливостей середовища реалізації цього впливу;
- рівня розвитку його суттєвих характеристик.

На сучасному етапі Україна перебуває на шляху побудови ефективної економіки, спрямованої на Європейський напрямок, водночас відбувається розбудова податкової системи, в основу якої покладено класичну схему податків, характерну для країн із розвинутою ринковою економікою.

Вплив податкової політики та механізму на розвиток економіки проявляється насамперед у підвищенні життєвого рівня населення, що не супроводжується збільшенням рівня податкового навантаження.

У податковій системі України є певні особливості, відповідно, її регулювання виявляється не завжди ефективним. На нашу думку, основною проблемою існуючої податкової системи є окремі неоднозначні та неузгоджені між собою норми нормативно-правової бази оподаткування, яка в окремих випадках не враховує сучасного економічного стану України.

Існуючі особливості податкової системи призвели до проблем : [2, 14]:

1) суттєвий розмір податкової заборгованості платників перед бюджетом і державними цільовими фондами, зумовлений відсутністю ефективних механізмів відповідальності суб'єктів господарювання за невиконання своїх фінансових зобов'язань;

2) ухилення від оподаткування та сплати податків, на масштаби якого впливає високий рівень податкових ставок, нерівномірний розподіл податкового навантаження, порушення принципу рівності платників перед законом, складність і недосконалість законодавства, яким регулюється підприємницька діяльність, неефективність державної бюджетної політики;

Виходячи із реального стану справ ми можемо запропонувати пріоритетні кроки у реалізації механізмів податкового регулювання:

- забезпечення стабільності основних механізмів податкового регулювання;

- перебудова механізму оподаткування, виведення бізнесу із тіні ;

- посилення податкового контролю за контрабандою;

- нормування податкового навантаження ;

- забезпечення своєчасного, прозорого відшкодування ПДВ та погашення наявної бюджетної заборгованості з ПДВ;

- проведення фіскальної політики відповідно до європейських правил .

Таким чином, дослідження стану податкової системи свідчить, що на сьогодні є важливим питання реалізації ефективного механізму податкового регулювання економіки, функціонування якого забезпечується відповідними інституціями, нормативно-правовими актами, науковими розробками, інформаційною базою та податковою культурою суспільства. Відповідно необхідно проводити такі реформи, які стануть дієвим інструментом підвищення конкурентоспроможності держави, сприятимуть розвитку економіки України, підвищуючи її ефективність та раціональність.

Список використаних джерел:

1. Демченко Т. М. Податкова політика як інструмент регулювання відтворювального процесу / Т. М. Демченко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2013. – №2 (32). – С. 69–75.

2. Нагорняк Г. Проблеми податкового регулювання в Україні та шляхи їх вирішення / Г. Нагорняк, Ю. Вовк // *Галицький економічний вісник*. – 2012. – №2(27). – С. 140–152..

3. *Податковий кодекс України від N 2755-VI, 02.12.2010* [Електронний ресурс] . – Доступно з: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=2755-17>.